ЛИТОВСКІЙ ВѢСТНИКЪ.

ОФФИЦІАЛЬНАЯ ГАЗЕТА.

№ 59.

KURYER LITEWSKI.

GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. Вторникъ. 26-го Іюля — 1838 — *Wilno. Wtorek. 26-go Lipca.*

ВНУТРЕННІЯ ИЗВѢСТІЯ.

Санктпетербургъ, 18-го Іюля.

Продолженіе журнала путешествія Его Императорскаго Высочества Государя Наслѣдника Цесаревича.

Въ остальное время пребыванія Государя Наслѣдника Цесаревича въ Копенгагенѣ, съ 23-го по 30 Іюня, Его Императорское Высочество чувствовалъ съ каждымъ днемъ болѣе и болѣе облегченіе отъ болѣзни. Лихорадочные припадки не возвращались, но оставалась еще нѣкоторая слабость; почему Его Высочество изволилъ выѣзжать только на прогулку по окрестностямъ города.

24-го числа Его Императорское Высочество изволилъ осматривать музеумъ сѣверныхъ древностей, находящійся во дворцѣ Христіанборгѣ, мѣстопребываніи Государя Цесаревича.

25 го Іюня, въ высокоторжественный день рожденія Государя Императора, Его Высочество ѣздилъ въ Греко-Россійскую, находящуюся при посольствѣ нашемъ церковь, для слушанія Божественной Литургіи. Во время провозглашенія многолѣтія Императорскому Дому, произведена была пушечная пальба изъ стоящихъ на рейдѣ Русскихъ военныхъ судовъ: парохода Геркулесъ и фрегата Касторъ.

Изъ церкви Его Императорское Высочество посѣтилъ Короля; но изъ предосторожности не изволилъ присутствовать на большомъ обѣдѣ, данномъ Его Величествомъ по случаю сего торжественнаго дня. На обѣдъ къ Его Величеству была приглашена Свита Государя Цесаревича и всѣ Штабъ и Оберъ-Офицеры съ парохода и фрегата, на коемъ были провозглашены Королемъ тосты, при пушечныхъ выстрѣлахъ, за здравіе Государя Императора и Государя Цесаревича.

Въ этотъ день былъ назначенъ балъ у Русскаго Посланника Барона Николаи, но отложенъ на 26-е число. — Его Высочество располагалъ быть на балѣ Посланника, но, по совѣту медиковъ, не присутствовалъ на ономъ. Е. Вел. Король и всѣ Принцы и Принцессы Королевской фамиліи удостоили великолѣпный балъ сей своимъ присутствіемъ, на коемъ, кромѣ Дипломатическаго Корпуса, находилось болѣе 200 особъ высокаго общества.

27-го Іюня Государь Цесаревичъ, послѣ утренней прогулки, въ часъ пополудни изволилъ смотрѣть изъ оконъ дворца Христіанборга, вмѣстѣ съ Его Величествомъ Королемъ, на ученье двухъ пѣхотныхъ полковъ, произведенное на Дворцовой Площади.

29-го Іюня. Его Императорское Высочество, намѣреваясь на слѣдующій день отправиться изъ Копенгагена въ дальнѣйшее путешествіе, изволилъ ѣздить въ сопровожденіи Свиты своей, прощаться къ Ихъ Величествамъ Королю и Королевѣ. Здѣсь Государь Цесаревичъ простился также и съ Принцами Христіаномъ и Фердинандомъ, Ландграфомъ Гессенскимъ и его сыномъ.

30-го Іюня. Въ два часа по полудни Его Величество Король посѣтилъ Государя Цесаревича, и желая проводить Его Высочество, отправился съ Нимъ на пристань, гдѣ собрались всѣ Принцы Королев-

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

Sankt-Petersburg, 18-go Lipca.

Dalszy ciąg dziennika podróży Jego Cesarskiej Wysokości Cesarzewicza Następcy.

W pozostałym czasie pobytu Cesarzewicza Następcy w Kopenhadze, od dnia 23-go do 30-go Czerwca, Jego Cesarska Wysokość codzień czuł się coraz lepiej. Paroxyzmy gorączki nie powracały, ale zostawała jeszcze niejakaś słabość; dla czego Jego Wysokość raczył używać tylko przejażdżki w okolicach miasta.

Dnia 24-go, Jego Cesarska Wysokość raczył obejrzeć muzeum starożytności północnych, znajdujące się w pałacu Christianborgu, miejscu pobytu Cesarzewicza Jego Mości

Dnia 25-go, w dniu wielkiej uroczystości urodzin Cesarza Jego Mości, Jego Wysokość jezdził do Greko-Rossyjskiej, znajdującej się przy poselstwie naszém kaplicy, dla słuchania Mszy Świętej. W czasie zaśpiewania długich lat Domowi Cesarskiemu, uskuteczniono było strzelanie z dział ze stojących w przystani wojennych okrętów Rossyjskich: parochodu *Herkules* i fregaty *Kastor*.

Z kaplicy Jego Cesarska Wysokość odwiedzał Króla; ale z ostróżności nie raczył bydź obecnym na wielkim obiedzie, danym przez Jego Królewską Mość z okoliczności tego dnia uroczystego. Na obiad do Króla zaproszony był orszak Cesarzewicza Następcy i wszyscy Sztabs-i Ober-Oficerowie z parochodu i fregaty; w czasie obiadu wniesione były przez Króla toasty, wśrzód wystrzałów z dział, za zdrowie Cesarza Jego Mości i Cesarzewicza Jego Mości.

W dniu tym miał bydź bal u Posła Rossyjskiego Barona Nicolai, ale został odłożony na dzień 26-ty.— Jego Wysokość chciał bydź na balu Posła, ale, za radą medyków, nie był na nim. Jego Królewska Mość i wszyscy Xiążęta i Xiężniczki Rodziny Królewskiej zaszczycili wspaniały ten bal swą bytnością, na którym, oprócz Ciała Dyplomatycznego, znajdowało się więcej 200 osób wyższego towarzystwa.

Dnia 27-go, Cesarzewicz Jego Mość, po rannej przejażdżce, o pierwszej z południa raczył patrzeć z okien pałacu Christianborgu, razem z Królem Jego Mością, na ćwiczenie dwóch półków piechoty, wykonywane na Placu Pałacowym.

Dnia 29-go Czerwca. Jego Cesarska Wysokość, mając zamiar wyjechać nazajutrz z Kopenhagi w dalszą podróż, raczył jezdzić w towarzystwie orszaku swego, na pożegnanie do Najjaśniejszych Królewstwa Jch Mość. Tu Cesarzewicz Jego Mość pożegnał się także z Xiążętami Christyanem i Ferdynandem, Landgrafem Heskim i jego synem.

Dnia 30-go Czerwca. O godzinie drugiej z południa Jego Królewska Mość odwiedził Cesarzewicza Jego Mości, i chcąc przeprowadzać Jego Wysokość, udał się z nim do przystani, gdzie się zebrali Xiążęta

скаго Дома при многочисленномъ стеченіи народа. Король, вмѣстѣ съ Принцами, проводилъ Его Высочество на пароходъ Геркулесъ, на коемъ былъ принятъ со всѣми почестями, принадлежащими Его Величеству. Простившись здѣсь съ Государемъ Цесаревичемъ, Его Величество и Ихъ Королевскія Высочества возвратились на пристань.

Въ половинѣ третьяго, Геркулесъ поднявъ флагъ Государя Цесаревича, снялся съ якоря и при салютѣ изъ крѣпости и всѣхъ военныхъ судовъ, стоявшихъ на рейдѣ, оставилъ Копенгагенскій портъ, и отправился, слѣдуемый фрегатомъ Касторъ, къ Травемонде, куда Его Императорское Высочество прибылъ благополучно на слѣдующій день, 1-го Іюля, въ десять часовъ утра.

Теплая и ясная погода благопріятствовала переѣзду Государя Цесаревича. Его Высочество провелъ ночь на пароходѣ хорошо, и вообще здоровье Государя Наслѣдника, благодаря Бога, замѣтно укрѣпляется.

— Высочайшимъ Приказомъ, 27-го Іюня, уволенный отъ службы Генералъ-Маіоръ Бибиковъ, опредѣленъ въ службу по Арміи, съ состояніемъ при Его Императорскомъ Высочествѣ Главномъ Начальникѣ Пажескаго, всѣхъ Сухопутныхъ Кадетскихъ Корпусовъ и Дворянскаго полка.

— Высочайшею Грамотою, 25-го Іюня Всемилостивѣйше пожалованъ Кавалеромъ ордена Св. Станислава 1-й степени, состоящій въ Свитѣ Е. И. В. Контръ-Адмиралъ Литке.

— Высочайшимъ Именнымъ Указомъ, даннымъ Капитулу Россійскихъ Императорскихъ и Царскихъ Орденовъ, въ 22-й день минувшаго Апрѣля, Старшій Адъютантъ Штаба по Управленію Военно-Учебными Заведеніями, Лейбъ-Гвардіи Московскаго полка Капитанъ *Дубецкій*, Всемилостивѣйше пожалованъ *знакомъ Ордена Св. Анны второй степени, украшеннымъ* Императорскою *Короною*. (*Р. И.*)

— Государь Императоръ, согласно положенію Комитета Гг. Министровъ, 3 и 31 минувшаго Мая по представленію Г. Министра Внутреннихъ Дѣлъ состоявшемуся, Высочайше повелѣть соизволилъ: 1-е ОтдѣленіеБѣлостокскаго Областнаго Правленія впредь именовать Областнымъ Правленіемъ, а 2-е Казенною Палатою; въ отношеніи же содержанія причислить Областное Правленіе въ общій нормальный штатъ для Губернскихъ Правленій 3-го разряда, съ тѣмъ, чтобы состоящіе нынѣ въ ономъ чины получали настоящее свое содержаніе; по выбытіи же ихъ, вновь опредѣляющимся производить жалованье, опредѣленное по упомянутому штату.

— Государственный Совѣтъ, въ Департаментѣ Военномъ и въ Общемъ Собраніи, разсмотрѣвъ внесенное Министромъ Финансовъ, послѣ предварительныхъ сношеній съ прочими Министерствами и Главными Управленіями заключеніе о силѣ подписокъ, допускаемыхъ, вмѣсто контрактовъ, при разныхъ обязательствахъ съ казною, нашелъ:

1) Что по существующимъ законамъ подписки, при казенныхъ заготовленіяхъ всякаго рода, имѣютъ обязательную силу, когда онѣ даны: а) на то, чтобы заключить контрактъ, б) на поставку мелочныхъ надобностей и в) въ военное время (Св. Закон. т. X ст. 1204, 1205 и 1278, и учрежд. Боль. Дѣйс. Арм. ч. II Обр. Пол. Упр. §§ 98 и 99); присвоивать имъ силу контрактовъ въ другихъ случаяхъ, особенное по управленіямъ, располагающимъ обширными хозяйственными дѣйствіями было бы, вредно потому, что подписки, по самой формѣ своей, не могутъ заключать въ себѣ всѣхъ тѣхъ условій и ограниченій, какія объемлются въ контрактахъ, а при томъ, — какъ весьма справедливо замѣчаетъ Министръ Финансовъ, по изданіи уже положительнаго закона о обязательствахъ съ казною онѣ не должны болѣе имѣть и мѣста.

2) Нѣтъ также сильнаго убѣжденія допускать, вмѣсто контрактовъ, подписки дополнительныя, для объясненія или расширенія уже заключеннаго контракта, съ тѣмъ, чтобы онѣ были писаны на надлежащей по суммѣ гербовой бумагѣ и съ потребнымъ залогомъ: ибо въ семъ случаѣ, когда и бумага требуется надлежащаго достоинства, и представляется узаконенный залогъ, не предстоитъ затрудненія заключить дополнительный контрактъ, помѣстивъ въ немъ только то, что служитъ къ поясненію или расширенію перваго контракта, имъ дополняемаго.

3) Постановленія объ уничтоженіи подписокъ съ обоюднаго согласія не нужно; потому, что о семъ объяснено уже Св. Зак. Т. X въ ст. 984.

4) При покупкѣ наличныхъ предметовъ предполагается заключать акты, на подобіе маклерскихъ записокъ, на гербовой бумагѣ, по суммѣ покупки. Какъ наличныя вещи служатъ сами по себѣ надежнымъ залогомъ: то, по мнѣнію Военнаго Департамента, гора-

Domu Królewskiego przy liczném zebraniu się ludu. Król, razem z Xiążętami, przeprowadzał Cesarzewicza Jego Mości na parochod Herkules, na którym był przyjęty ze wszystkiemi honorami Królowi należnemi. Pożegnawszy się tu z Cesarzewiczem Następcą, Jego Królewska Mość i Ich Królewskie Wysokości powrócili do portu.

O godzinie pół do trzeciej, Herkules, wywiesiwszy banderę Cesarzewicza Jego Mości, podjął kotwicę i przy salwach z twierdzy i wszystkich okrętów wojennych, w porcie stojących, opuścił port Kopenhagi i udał się, mając za sobą fregatę Kastor, do Trawemünde, dokąd Jego Cesarska Wysokość przybył szczęśliwie nazajutrz, 1-go Lipca, o dziesiątej zrana.

Ciepła i piękna pogoda sprzyjała przejazdowi Cesarzewicza Jego Mości. Jego Wysokość noc przepędził dobrze na parochodzie i w ogólności zdrowie Cesarzewicza Następcy, dzięki Bogu, widocznie się wzmacnia. (*P.P*)

— Przez Najwyższy Rozkaz Dzienny, 27-go Czerwca, uwolniony ze służby Jenerał-Major Bibikow, naznaczony na służbę w Armii, z zostawaniem przy Jego Cesarskiej Wysokości Głównym Naczelniku Korpusow Paziow, wszystkich lądowych Kadeckich i półku Dworzańskiego.

— Przez Najwyższy Dyplomat, 25-go Czerwca, Najłaskawiej mianowany Kawalerem *Orderu Sw. Stanisławą 1-go stopnia*, zostający w orszaku Jego Cesarskiej Mości, Kontr-Admirał *Litke*.

— Przez Najwyższy Imienny Ukaz do Kapituły Rossyjskich Cesarskich i Królewskich Orderów, w dniu 22-m zeszłego Kwietnia, starszy Adjutant Sztabu w Zarządzie Wojskowo-Szkolnych Zakładow, Kapitan Moskiewskiego półku Gwardyi *Dubiecki*, Najłaskawiej udarowany znakiem *Orderu Sw. Anny drugiego stopnia, ozdobionym Cesarską Koroną*. (*R. In.*)

— Cesarz Jego Mość, zgodnie z nastałém postanowieniem Komitetu PP. Ministrów, 3 i 31 zeszłegoMaja na przedstawienie P. Ministra Spraw Wewnętrznych, Najwyżej rozkazać raczył: 1-szy Oddział Białostockiego Rządu Obwodowego mianować odtąd Rządem Obwodowym, a 2-gi Izbą Skarbową; względem zaś utrzymania przyłączyć Rząd Obwodowy do ogólnego etatu normalnego dla Rządów Gubernialnych 3-go rzędu, z tém, ażeby zostający teraz w nim urzędnicy pobierali teraźniejsze swe utrzymanie; po wybyciu zaś ich, nowo-naznaczonym wydawać płacę, pomienionym etatem ustanowioną.

— Rada Państwa, na Departamencie Wojskowym i na Powszechném Zebraniu, rozpatrzywszy wniesiony przez Ministra Skarbu, po uprzedniém porozumieniu się z innemi Ministeryami i Głównemi Zarządami, wniosek o mocy rewersów, dozwalanych zamiast kontraktów, w różnych zobowiązaniach ze skarbem, znalazła:

1) Że podług istniejących praw rewersa, w skarbowych przygotowaniach wszelkiego rodzaju, mają moc obowiązującą, jeżeli są wydane: a) na to, ażeby zawrzeć kontrakt, b) na dostawę drobniejszych potrzeb i c) w czasie wojennym (Połączenie Praw T. X art. 1,204, 1,205 i 1,278 i Urządzen. Łazaretów działającej Armii część II Obr. Kommissoryackiego Zarządu Polowego §§ 98 i 99); przyswajać im moc kontraktów w innych zdarzeniach, szczególnie w zarządach, kierujących obszernemi działaniami gospodarskiemi, byłoby szkodliwém dla tego, że rewersa, dla samej swej formy, nie mogą zawierać w sobie wszystkich tych warunków i ograniczeń, jakie się zwykle obejmują w kontraktach, a przytém,— jak bardzo słusznie postrzega Minister Skarbu, po wydaniu już stanowczego prawa o zobowiązaniach ze skarbem, nie powinny one mieć już więcej miejsca.

2) Niema także mocnej pobudki dopuszczać zamiast kontraktow, rewersa dodatkowe, dla objaśnienia albo powiększenia zawartego już kontraktu, z zastrzeżeniem, ażeby te były pisane na właściwym podług summy papierze herbowym i z potrzebną ewikcyą: w tym bowiem razie, kiedy papier wymaga się należytej wartości, i daje się prawem przepisana ewikcya, nie widać trudności zawarcia dodatkowego kontraktu, wpisawszy do niego to tylko, co służy do objaśnienia albo rozszerzenia kontraktu pierwszego, przezeń dopełniającego się.

3) Postanowienia o znikczemnieniu rewersow za wspólną zgodą niema potrzeby; o tém już objaśniono w Połączeniu Praw T. X w art. 984.

4) Przy zakupowaniu gotowych przedmiotow podaje się zawierać akta, na wzor zapisek maklerskich, na papierze herbowym, stosownie do summy kupna. Ponieważ gotowe rzeczy same z siebie pewną są ewikcyą; przeto, podług Opinii Departamentu Wojskowego da-

здо лучше въ семъ случаѣ заключать контракты, которые по важности ихъ въ народномъ мнѣніи, приличнѣе въ обязанностяхъ съ казною, нежели записки, употребляемыя собственно между купцами.

5) Свода Зак. Т. X ст. 1278 опредѣляетъ подписку на мелочныя надобности содержать также ненарушимо, какъ договоръ; но не назначаетъ суммы, до какой она можетъ простираться. Во избѣжаніе могущихъ встрѣтиться недоразумѣній, согласно заключенію Министра Финансовъ и Начальника Главнаго Морскаго Штаба, достаточно опредѣлить оную въ *три тысячи рублей*.

Обозрѣвъ такимъ образомъ предположенія о подпискахъ Государственный Совѣтъ *положилъ*:

1) Подпискамъ, вмѣсто контрактовъ даваемымъ, оставить обязательную силу договоровъ только въ случаяхъ, опредѣленныхъ уже Св. Зак. и учр. Боль. Дѣйств. Арміи.

2) Подписки на мелочныя надобности ни въ какомъ случаѣ не допускать свыше суммы *трехъ тысячъ рублей*.

3) Подписки, данныя въ такомъ смыслѣ, что по экстренности подряда, или другой уважительной причинѣ, именно оговоренной въ подпискѣ, подрядчикъ не ожидая утвержденія Начальства или заключенія контракта, обязывается немедленно приступить къ исполненію, должны почитаться имѣющими полную силу контракта, хотя бы оный заключенъ еще не былъ.

Мнѣніе сіе Высочайше утверждено 31-го Мая (С. В. N, 30).

— Въ Высочайше утвержденномъ, 27-го Апрѣля 1838 года, Положеніи о казенныхъ заготовленіяхъ вѣдомства Военнаго Министерства, сверхъ правилъ общихъ для всѣхъ казенныхъ подрядовъ, относительно лицъ, имѣющихъ право на заключеніе съ казною договоровъ по военному вѣдомству, допущены еще слѣдующія изъятія, имѣющія цѣлію, съ одной стороны обезпеченіе для военнаго вѣдомства заготовленія потребныхъ для него предметовъ снабженій, а съ другой, распространеніе и усиленіе частной мануф-ктурной и заводской промышленности:

1) Къ торгамъ на поставку гвардейскихъ суконъ и каразеи, допускаются одни фабриканты, а на поставку полотенъ и равендуковъ преимущественно фабриканты, имѣющіе собственныя или арендуемыя фабрики.

2) Къ торгамъ на поставку селитры допускаются одни владѣльцы или содержатели селитренныхъ заводовъ, на основаніи Положенія Комитета Министровъ, Высочайше утвержденнаго 22-го Января 1827 года.

3) Къ торгамъ на поставку обуви для войскъ и вообще кожевенныхъ вещей, допускаются кожевенные заводчики преимущественно предъ другими промышленниками.

Для поощренія фабрикантовъ и заводчиковъ ко вступленію въ обязательства съ казною по военному вѣдомству, предоставляются имъ слѣдующія выгоды:

а) Для сдачи суконъ, каразеи, полотенъ, равендуковъ, обуви для войскъ и вообще вещей кожевенныхъ, назначаются ближайшія къ ихъ заведені мъ Коммиссаріатскія Коммиссіи.

б) Если фабрика или заводъ находится отъ Коммиссіи далѣе 100 верстъ и подрядъ простирается не менѣе 100,000 р. то, для пріема подряженныхъ предметовъ, по желанію фабриканта или заводчика, посылаются на самую фабрику или заводъ пріемщики на счетъ казны: но доставленіе принятыхъ издѣлій съ фабрикъ и заводовъ въ Коммиссію относится на счетъ фабрикантовъ или заводчиковъ, обязательство заключившихъ.

в) При равенствѣ цѣнъ на торгахъ, на полотна и равендукъ и на вещи кожевенныя, фабрикантамъ и заводчикамъ отдается преимущество предъ промышленниками, не имѣющими собственныхъ фабрикъ и заводовъ.

г) Если фабрикантъ или заводчикъ состоитъ въ одной изъ двухъ послѣднихъ гильдій, то вступая въ обязательство съ казною по военному вѣдомству на поставку издѣлій съ собственной фабрики или завода, не подвергается платежу повинностей по высшей гильдіи, когда сумма подряда превышаетъ присвоенную его состоянію. Для предупрежденія же въ семъ случаѣ подлога, постановляется правиломъ, что фабрикантъ или заводчикъ подвергается платежу повинностей по суммѣ подряда вдвое, когда будетъ обнаружено, что онъ производилъ поставку не съ собственнаго своего заведенія.

д) Фабриканты и заводчики допускаются къ подрядамъ безъ представленія особыхъ залоговъ для обезпеченія неустойки.

Фабриканты и заводчики, желающіе воспользоваться вышеозначенными преимуществами, должны

leko lepiej w tym razie zawierać kontrakta, które, dla swej ważności w opinii publicznej, przyzwoitsze są w zobowiązaniach ze skarbem, aniżeli zapiski, używane właściwie pomiędzy kupcami.

5) W Połączeniu Praw T. X art. 1278 przepisuje rewers na drobniejsze potrzeby zachowywać także nienaruszenie, jako umowę; ale nie zakreśla summy, do jakiej się ona może rozciągać. Dla uniknienia mogących napotkać się niewyrozumień, zgodnie z wnioskiem Ministra Skarbu i Naczelnika Głównego Sztabu Morskiego, dostatecznie jest naznaczyć ją do *trzech tysięcy rubli*.

Obejrzawszy tym sposobem podania o rewersach, Rada Państwa *postanowiła*:

1) Rewersom, zamiast kontraktow dawanym, zostawić moc obowiązującą umow tylko w razach, opisanych już w Połączeniu Praw i urządzeń Łazaretow Działającej Armii.

2) Rewersow na drobniejsze potrzeby w żadnym razie niedopuszczać wyżej od summy *trzech tysięcy rub.*

3) Rewersa, dane w tém brzmieniu, że dla nagłości podradu, albo innej ważnej przyczyny, wyraźnie w rewersie opisanej, podradczyk, nie oczekując utwierdzenia Zwierzchności albo zawarcia kontraktu, obowiązuje się niezwłócznie przystąpić do wypełnienia, powinny się uważać za mające zupełną moc kontraktu, chociażby ten nie był jeszcze zawarty.

Opinia ta Najwyżej utwierdzona została 31 Maja. (*G. S. N.30*).

— W Najwyżej utwierdzonej, 27 go Kwietnia 1838 roku, Ustawie o skarbowych przygotowaniach wiedzy Ministeryum Wojny, oprócz prawideł ogólnych dla wszystkich skarbowych podradow, względnie osob, mających prawo na zawarcie ze skarbem umów, w wiedzy wojskowej, dopuszczone są jeszcze następujące wyjątki, mające na celu, z jednej strony zabezpieczenie dla wiedzy wojskowej przygotowania potrzebnych dla niej przedmiotow zaopatrzeń, a z drugiej, rozszerzenie i wzmocnienie prywatnego rękodzielniczego i fabrycznego przemysłu.

1) Do targow na dostarczenie sukna i karaziei dla Gwardyi dopuszczają się sami fabrykanci, a na dostarczenie płótna, rawenduku z pierwszeństwem fabrykanci, mający własne albo dzierżawione fabryki.

2) Do targow na dostarczenie saletry dopuszczają się sami właściciele albo dzierżawcy zakładow saletrzanych, na osnowie Postanowienia Komitetu Ministrów, Najwyżej utwierdzonego 22-go Stycznia 1827 roku.

3) Do targow na dostarczenie obówia dla wojsk i w ogólności rzeczy skórzanych, dopuszczają się fabrykanci skór z pierwszeństwem przed innemi przemyślnikami.

Dla zachęcenia fabrykantow i właścicieli zakładow do wchodzenia w zobowiązania ze skarbem w wiedzy wojskowej, zostawują się im wygody następujące.

a) Dla zdania sukien, karaziei, płótna, rawendukow, obówia dla wojsk i w ogólności rzeczy skórzanych: uaznaczają się najbliżej położone od ich fabryk Kommissoryackie Kommissye.

b) Jeżeli fabryka albo zakład znajduje się od Kommissyi, dalej jak na 100 wiorst, a podrad wynosi niemniej 100,000 rub., tedy, dla przyjęcia zakontraktowanych przedmiotow, na żądanie fabrykanta, posyłają się do samej fabryki albo zakładu odbiercy kosztem skarbu; ale dostawienie przyjętych wyrobow z fabryk i zakładow do Kommissyi uskutecznia się kosztem fabrykantów, zobowiązanie zawierających.

c) W zdarzenin równości cen na targach, na płótna i rawenduk, oraz na rzeczy skórzane, fabrykantom i właścicielom zakładow daje się pierwszeństwo przed przemyślnikami niemającemi własnych fabryk i zakładow.

d) Jeżeli fabrykant zostaje w jednej z dwóch gild ostatnich, tedy wchodząc w zobowiązania ze skarbem w wiedzy wojskowej na dostarczenie wyrobow z własnej fabryki albo zakładu, nie ulega płaceniu powinności wyższej gildy, kiedy summa podradu przewyższa przyswojoną jego stanowi. Dla zapobieżenia zaś w tym razie fałszerstwu, postanawia się za prawidło, że fabrykant albo właściciel zakładu ulega płaceniu powinności podług summy podradowej wedwójnasob, jeżeli będzie wykryto, że on uskuteczniał dostarczenie nie z własnej swójej fabryki.

e) Fabrykanci dopuszczają się do podradow bez przedstawienia osobnych ewikcyj dla zabezpieczenia niedotrzymania.

Fabrykanci i właściciele zakładow, życzący używać wyżej opisanych prerogatyw, powinni okazać na

(1)

представить къ торгамъ свидѣтельство начальника губерніи:

а) О состояніи своей фабрики или завода.

б) О мѣрѣ ежегодной дѣятельности фабрики или завода.

и в) О благонадежности фабриканта или заводчика.

Промышленники, не имѣющіе собственныхъ или арендуемыхъ фабрикъ, могутъ быть допущены къ поставкѣ гвардейскихъ суконъ и каразеи только тогда, когда фабриканты не разберутъ съ торговъ сихъ издѣлій въ назначенномъ отъ начальства количествѣ.

— Императорское Россійское Посольство въ Парижѣ получило отъ Французскаго Министерства сообщеніе, что командующій Французскими морскими силами въ Южномъ Морѣ объявилъ, 28-го Марта нов. ст., Буэносъ-Айресскій портъ и весь Аргентинскій берегъ въ блокадномъ состояніи. (*С. П.*)

Одесса, 28-го Іюня.

Главный Командиръ Черноморскаго флота и портовъ Вице-Адмиралъ *Лазаревъ*, прибылъ 23-го Іюня въ нашъ городъ изъ Николаева, на Военномъ пароходѣ. „Сѣверная звѣзда", и на другой день въ вечеру отправился отсюда въ Севастополь. (*Од. В.*)

Вильна.

Постановленіе и Предписаніе Начальства напечатанные въ 29-мъ N. Виленскихъ Губернскихъ Вѣдомостей.

I.

Объ употребленіи узаконенныхъ Аршиновъ.

Во исполненіе предписанія Его Высокопревосходительства Г. Министра Внутреннихъ Дѣлъ, отъ 6 истекшаго Іюня N. 3,829, Виленское Губернское Правленіе предписало вмѣстѣ съ симъ подвѣдомственнымъ Градскимъ и Земскимъ Полиціямъ, равно Уѣзднымъ Стряпчимъ, о неослабномъ наблюденіи, чтобы старые аршины отнюдь въ торговлѣ по Виленской Губерніи не употреблялись, и, чтобы имѣющіе въ новыхъ аршинахъ надобность, покупали оные въ Уѣздныхъ Казначействахъ, съ неисполнителей же сего, взыскивали бы неотложно положенный Закономъ штрафъ. А дабы о томъ поставить въ извѣстность, какъ покупщиковъ, такъ и всѣхъ вообще торговцевъ сочло нужнымъ объявить имъ сіе распоряженіе чрезъ Губернскія Вѣдомости и Литовскій Вѣстникъ.

II.

Относительно лицъ оставшихся въ Россіи послѣ кампаніи 1812 года.

Въ Общемъ Циркулярѣ по Министерству Внутреннихъ Дѣлъ, 20 Мая сего года N. 3,150 напечатано: что Министерство Внутреннихъ Дѣлъ, по ходатайству пребывающаго въ С. Петербургѣ Австрійскаго Посольства, и согласно отношенію Г. Вице-Канцлера Графа *Несельроде*, поручаетъ объявить чрезъ припечатаніе въ Губернскихъ Вѣдомостяхъ, оставшимся въ Россіи послѣ кампаніи 1812 года и находящимся еще въ живыхъ, чтобы они дали о себѣ свѣдѣніе пребывающему въ С. Петербургѣ Австрійскому Посольству.

Некрологія.

13-го числа сего Іюля въ 10 часовъ по полудни скончался здѣсь, Генералъ-Маіоръ Князь *Волконскій*. Жизнь его была ознаменована многими отличными и полезными заслугами отечеству на военномъ поприщѣ и, будучи рѣдкихъ правилъ добродушія и правоты, онъ оставилъ по себѣ искреннее сожалѣніе всѣхъ ближнихъ друзей и знакомыхъ его.

(*Вил. Губ. Вѣд.*)

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

Австрія.

Теплицъ, 19 Іюля.

До сегодняшняго дня прибыли сюда слѣдующія Августѣйшія и Высокія особы: Его Велич. Король Прусскій, Ихъ Величества Императоръ и Императрица Всероссійскіе и Ея Императорское Высочество Великая Княжна Александра Николаевна; Его Корол. Высоч. Принцъ Вильгельмъ Прусскій (сынъ Короля) съ супругою; Его Кор. Выс. Принцъ Албрехтъ Прусскій сегодня опять выѣхалъ; Ея Кор. Высочес. супруга Принца Фридриха Нидерландскаго и Ея Кор. Высочес. Принцесса Луиза Нидерландская; Ея Свѣтл. Княжна Лигницкая; Его Императ. Высоч. Герцогъ Францъ Карлъ Австрійскій съ супругою; Его Корол. Выс. Вел. Герцогъ Баденскій, Его Выс. Герцогъ Адамъ Виртемберскій Генералъ Лейтенантъ и Генералъ-Адъютантъ Императора Всероссійскаго.

20-го Іюля.

Его Величество Императоръ Всероссійскій, прибывъ сюда вчера вечеромъ, отказался отъ всѣхъ торжествъ, также непринялъ почетной стражи. Сегодня въ пол день былъ большой пріемъ; у Ихъ Величествъ Императора и Императрицы Россійскихъ и пред-

targach świadectwo Naczelnika Gubernii.

a) O stanie swojej fabryki albo zakładu.

b) O mierze corocznej czynności fabryki albo zakładu.

I c) O zaufaniu fabrykanta albo właściciela zakładu.

Przemyślnicy, niemający własnych albo arendowanych fabryk, mogą bydź dopuszczeni do dostarczenia gwardyjskich sukien i karaziei wówczas tylko, kiedy fabrykanci nie rozbiorą z targow tych wyrobow w naznaczoney przez Zwierzchność ilości. (*P. P.*)

— Cesarskie Rossyjskie Poselstwo w Paryżu otrzymało od Ministeryum Francuzkiego uwiadomienie, że dowodzący Francuzkiemi siłami morskiemi na Oceanie Południowym, ogłosił 28 go Marca n. s., port Buenos-Ayres i cały brzeg Argentyński za będące w stanie blokady. (*P. P.*)

Odessa, 28-go Czerwca.

Główny Dowódzca Czarnomorskiej Flotty, i Portow, Vice-Admirał Łazarew, przybył 23-go Czerwca do naszego miasta z Nikołajewa, na wojennym parochodzie „Gwiazda Północna", a nazajutrz wieczorem udał się ztąd do Sewastopola. (*G.O.*)

Wilno.

Postanowienia i Przepisy Zwierzchności, umieszczone w 29-tym Numerze Wileńskiej Gazety Gubernialnej.

I.

O użyciu arszynow prawem przepisanych.

Na skutek wypełnienia zalecenia Jaśnie Wielmożnego P. Ministra Spraw Wewnętrznych, pod dniem 6 zeszłego Czerwca N. 3,829, Wileński Rząd Gubernialny polecił razem z tém podległym sobie Mieskim i Ziemskim Policyom, również Powiatowym Strapczym, o ścisłém postrzeganiu, ażeby stare arszyny w handlu w Gubernii Wileńskiej zgoła nie były używane, i żeby potrzebujący nowych arszynow, kupowali je w Powiatowych Podskarbstwach, a od niedopełniających tego, iżby niezwłócznie uzyskiwali sztraf Prawem przepisany. Dla zawiadomienia zaś o tém, tak kupujących, jako i wszystkich w ogólności handlarzy poczytał za potrzebę ogłosić im to rozporządzenie przez Gazetę Gubernialną i Kuryera Litewskiego.

II.

Względnie osob pozostałych w Rossyi po kampanii 1812 roku.

W ogólnym Cyrkularze Ministeryum Spraw Wewnętrznych, 20-go Maja roku ter. N. 3,150 czytamy: że Ministeryum Spraw Wewnętrznych, na staranie przebywającego w S. Petersburgu Poselstwa Austryackiego, i zgodnie z odniesieniem się P. Vice-Kanclerza Hrabiego Nesselrode, porucza ogłosić przez wydrukowanie w Gazetach Gubernialnych, pozostałym w Rossyi po kampanii 1812 roku i zostającym jeszcze w życiu, ażeby oni dali o sobie wiadomość przebywającemu w St. Petersburgu Poselstwu Austryackiemu.

Nekrolog.

Dnia 13 ter. Lipca, o godz. dziesiątej wieczorem umarł tu Jenerał-Major Xiąże *Wołkoński*. Życie jego było oznamionowane wielą odznaczającemi się i pożytecznemi zasługami ojczyznie w zawodzie wojskowym, i będąc rzadkich cnot dobroci i prawości, zostawił po sobie szczery żal wszystkich swoich przyjacioł i znajomych. (*W. G. G.*)

WIADOMOSCI ZAGRANICZNE.

Austrya.

Cieplice, 19 Lipca.

Do dnia dzisiejszego przybyły tu następujące Najjaśniejsze i Wysokie osoby: Najjaśniejszy Cesarz i Cesarzowa Ich Mość Rossyjscy i Jej Cesarska Wysokość Wielka Xiężniczka Alexandra; Król Jmć Pruski, J. Kr. Wys. Xiąże Wilhelm Pruski (syn Króla) z małżonką; J. Kr. Wys. Xiąże Albrecht Pruski dzisiis znowu wyjechał; Jej Kr. Wys. małżonka Xięcia Fryderyka Niderlandzkiego i Jej Kr. Wys. Xiężniczka Ludwika Niderlandzka; JO. Xiężna Lignicka; J. Ces. Wys. Xiąże Franciszek Karol Austryacki z małżonką; J. Kr. Wys. Wielki Xiąże Badeński; J. Wys. Xiąże Adam Wirtemberski Jenerał-Porucznik i Jenerał-Adjutant Cesarza Jego Mości Rossyjskiego.

Dnia 20.

Najjaśniejszy Cesarz Rossyjski przy Swojém tu przybyciu wczora wieczorem wymówił się od wszelkich uroczystości i nieprzyjął straży honorowej. Wczora o południu było wielkie przyjęcie u Najjaśniejszych Cesarstwa Ich Mość i prezentowanie się obecnych tu Ka-

ставленіе находящихся здѣсь Кавалеровъ въ Замковомъ Саду. Слышно, что завтра или послѣ завтра будутъ при Билинѣ маневры Венгерскаго Гусарскаго полка Его Величества Императора Россійскаго.

— Здѣшняя Полиція усилена Пражскою; также прибылъ сюда отрядъ Егерей изъ Коммотау и отрядъ пѣхотнаго Князя Велингтона полка изъ Терезіенштадта.

21-го Іюля.

Сегодня въ 8 часовъ утра Ея Величество Императрица Россійская отправилась отсюда въ дальнѣйшій путь чрезъ Карлсбадъ въ Мюнхенъ. 18 числа с. м. прибылъ сюда Великій Герцогъ Баденскій подъ именемъ Графа Эберштейна. (*A.P.S.Z.*)

Франція.

Парижъ, 18 го Іюля.

Принцъ Жоанвильскій вчера въ 4 часа вечера въ сопровожденіи своей свиты прибылъ въ Неильи.

— Театръ водовилей сдѣлался вчера жертвою пламени. Остались только дымящіася еще развалины. Площадь предъ Пале-Рояleмъ покрыта полусгорѣвшею мебелью и всѣмъ, что могло быть спасено отъ пожара. О причинѣ пожара ничего въ точности неизвѣстно. Впрочемъ театръ застрахованъ въ разныхъ обществахъ на 400,000 фр. Однако убытка полагаютъ на 900,000 фр. Дѣятельно занимаются очищеніемъ мѣста отъ мусора.

— Письмо напечатанное въ Марсельской газетѣ *Garde-National* увѣдомляетъ о пажарѣ опустошившемъ Каиръ. Огонь 21-го ч. вечеромъ произошелъ въ католической церкви и достигъ немедленно сосѣднихъ домовъ. Посланные Губернаторомъ Кабибъ-Эфендіемъ, люди для погашенія пожара, бросились на грабежъ. 22 ч. вечеромъ двѣ цѣлыя улицы превращены въ пепелъ, и между тѣмъ, какъ надѣялись, что пожаръ прекратится, онъ еще вспыхнулъ вновь въ двухъ мѣстахъ. Народъ смотрѣлъ равнодушно, и кажется радовался видя разрушеніе квартала ненавистныхъ иностранцевъ. 23 ч. когда пожаръ началъ угрожать всему городу, Кабибъ-Эфендій поспѣшилъ къ оборонѣ съ многочисленнымъ войскомъ. 24 ч. вечеромъ остановили пожаръ и 25-го ч. около полудня огонь почти уже былъ потушенъ. Потеря въ товарахъ еще неизвѣстна, но должна простараться на большую сумму.

— Въ *Journal du Commerce* пишутъ, что Турецкій посланникъ Османъ-Бей, отправился изъ Туниса въ Мальту. Между нимъ и мѣстнымъ Деемъ возникли несогласія. Посланникъ ожидалъ значительнаго подарка, но получилъ только 40,000 піастровъ, которыхъ не достанетъ даже на покрытіе путевыхъ издержекъ. Предъ отъѣздомъ, Османъ-Бей обѣдалъ у Адмирала Лаланда, на линейномъ кораблѣ *Jena*, въ сопровожденіи лекаря, родомъ изъ Белгіи. Губернаторъ Голетти былъ также приглашенъ на этотъ обѣдъ, но отговорился нездоровьемъ. Настоящею же причиною его отказа было приказаніе Дея, чтобы онъ не находился у Адмирала въ присутствіи Турецкаго посланника. Изъ этого можно уже заключить о несогласіи Дея и Османа. Въ Тунисъ ожидаютъ еще двухъ Французскихъ линейныхъ кораблей *Trident* и *Montebello*.

19-го Іюля.

Герцогъ Суссекскій, вчера вечеромъ слѣдуя изъ Лондона, сюда прибылъ.

— Обыкновенный бюджетъ расходовъ на 1839, въ объявленномъ вчера Финансовомъ постановленіи, опредѣленъ въ 1,063,669,939 франк. изъ этой суммы нужно:

Для уплаты процентовъ и погашеній Государств. долга	331,361,843 фр.	
На капиталы для заведеній	17,032,900	—
Для расходовъ по разнымъ Министерствамъ и вѣтвямъ управленія .	534,846,770	—
На издержки для взиманія всѣхъ прямыхъ и косвенныхъ податей .	121,832,341	—
Наконецъ суммы, которыя правительство должно возвратить на счетъ внесенныхъ податей и пошлинъ, вывозныя преміи и проч. простираются на	58 596,085	—
И того	1,063,669,939 фр.	

Сверхъ того, для Министерства торговли опредѣленъ чрезвычайный заемъ въ 34,420,000 фр. для Государств. зданій и на чрезвычайные фонды. Обыкновенный приходъ исчисленъ на 1,080,486,091 фр.

20-го Іюля.

Герцогъ Немурскій въ середу 18 ч. вечеромъ послѣ 11 часовъ плаванія прибылъ въ Булонь а вчера вполдень въ Неильи, гдѣ теперь собрана вся Королевская фамилія.

— Академія наукъ лишилась одного изъ отличнѣй-

walerów w ogrodzie zamkowym. Słychać, że jutro lub pojutrze ma bydź przegląd Węgierskiego półku huzarów Cesarza Jego Mości Rossyjskiego pod Bilin.

— Policya tutejsza wzmocniona została Pragską; przybył tu także oddział strzelców z Kommotau i oddział piechoty regimentu Wellingtona z Theresienstadtu.

21-go Lipca.

— Dzisia o godz. 8 rano, Cesarzowa Jej Mość Rossyjska udało się ztąd w dalszą drogę przez Karlsbad do Monachium. D. 18 t. m. J. Kr. Wys. Wielki Xiążę Badeński, pod imieniem Hrabiego Eberstein, tu przybył. (*A.P.S.Z.*)

Francya.

Paryż, dnia 18 Lipca.

Xiążę Joinville wczora o godz. 4 wieczorem w towarzystwie swojego orszaku przybył do Neuilly.

— Teatr Wodewilow, stał się wczora pastwą płomieni, pozostały tylko dymiące się gruzy. Plac przed Palais Royal pokryty jest na pół spalonemi meblami i tém wszystkiém, co można było wyratować z płomieni. O przyczynie pożaru nic z pewnością niewiadomo. Zresztą teatr zabezpieczony jest w różnych towarzystwach za 400,000 fr. Jednak straty liczą na 900,000 fr. Czynnie się zajmują oczyszczeniem placu z gruzow.

— List umieszczony w gazecie Marsylskiej *Garde-National* donosi o pożarze w Kairze. D. 21 wieczorem ogień wybuchnął w kaplicy katolickiej i wnet udzielił się domom przyległym. Wysłani przez Gubernatora Kabib-Effendi, ludzie do gaszenia, rzucili się na rabunek. Dwie całe ulice d. 22 wieczorem obróciły się w popioł i rozumiano, że pożar się przytłumi, gdy tymczasem we dwóch miejscach na nowo wybuchnął. Kupy ludu przypatrywały się temu obojętnie i zdaje się, że znajdowały radość w zniszczeniu, jakiemu ten uległ kwartał, zamieszkany przez cudzoziemców. Dopiero d. 23, gdy ogień zagrażał całemu miastu, Kabib-Effendi ukazał się z liczném wojskiem na placu. D. 24 wieczorem wstrzymano szerzenie się ognia, a 25 około południa był już prawie ugaszony. Strata w towarach jeszcze niewiadoma, lecz musi wynosić wysoką summę.

— *Journal du Commerce* donosi, że Poseł turecki Osman-Bej, odpłynął z Tunetu do Malty. Między nim a miejscowym Dejem zaszły wielkie nieporozumienia: poseł spodziewał się znacznego podarunku, a otrzymał tylko od Deja 40,000 piastrów, które nawet nie wystarczą na pokrycie kosztów podróży. Przed odjazdem obiadował Osman Bej z Admirałem Lalande, na pokładzie okrętu liniowego Jena, mając z sobą lekarza, rodem belgijczyka. Gubernator Goletti, był także na ten obiad zaproszony, ale się wymówił słabością zdrowia; istotném atoli powodem był zakaz Deja, ażeby się u Admirała, w towarzystwie tureckiego posła, nie znajdował. Można z tego sądzić o dobrém porozumieniu między Dejem i Osmanem. Spodziewano się w Tunecie dwóch jeszcze liniowych okrętów francuzkich: *Trident* i *Montebello*.

Dnia 19-go.

Xiążę Sussex wczora wieczorem, jadąc z Londynu tu przybył.

— Zwyczajny budżet wydatkow na r. 1839, przez ogłoszone we wczorajszym Monitorze prawo finansowe, uchwalony jest na 1,063,669,939 fr., z tych wyznaczono:

Na opłatę procentów i umorzenie długu krajowego	331,361,843 fr.	
Na dotacye	17,032,900	—
Na słubę w różnych Ministeryach i gałęziach zarządu	534,846,770	—
Koszta wybierania wszystkich prostych i ubocznych podatków . .	121,832,341	—
Nakoniec summy, które państwo ma zwrócić za wypłacone podatki i cła, wywozowe premia i t. d. wynoszą do	58 596,085	—
Summa	1,063,669,939 fr.	

Nadto dla Ministra handlu przyzwolono nadzwyczajny kredyt na 34,420,000 fr. na budowy publiczne i nadzwyczajne fondy. Zwyczajny dochod wynosi 1,080,486,091 fr.

Dnia 20.

Xiążę Némours we środę d. 18 wieczorem, po jedenastogodzinnej żegludze przybył do Boulogne, a wczora po południu do Neuilly, gdzie się znajduje teraz cała rodzina Królewska.

— Akademia umiejętności straciła jednego ze znako-

шихъ своихъ Членовъ извѣстнаго Физика и Химика Г-на Дюлонга, умершаго вчера вполдень. Онъ имѣлъ 53 года, однако здоровье его давно ослабѣло. При опаснѣйшихъ опытахъ онъ нещадилъ себя и получилъ значительныя поврежденія.

— Въ Тулонскомъ арсеналѣ 14 Іюля вспыхнулъ пожаръ, но вскорѣ потушенъ. Въ немъ чрезвычайно дѣятельно занимаются; кажется дѣлаются большія вооруженія. Изъ Парижа получевы по телеграфу повелѣнія, сколько возможно ускорять работы на верфяхъ. Слышно, что подобныя приказанія отправлены во всѣ военные порты. (*A.P.S.Z.*)

Англія.

Лондонъ, 20-го Іюля.

16 ч. с. м. Королева предсѣдательствовала въ собраніи капитула ордена Подвязки и пожаловала кавалеромъ сего ордена Горцога Саксенъ-Кобургскаго. Герцогъ былъ приведенъ къ кресламъ Королевы, Герцогами Суссекскимъ и Георгомъ Кембриджскимъ. Ея Величество возложила на Герцога знаки ордена, а Епископъ Оксфордскій, канцлеръ сего ордена, читалъ обычное наставленіе. Вечеромъ былъ у королевы обѣдъ, къ коему былъ приглашенъ Герцогъ Немурскій и многіе иностранные посланники.

— На засѣданіи Палаты Перовъ 17 с. м. Лордъ Лансдоунъ требовалъ, чтобы засѣданіе было объявлено тайнымъ, для разсмотрѣнія биля о наказаніи и исправленіи юношества. Въ подкрѣпленіе своего предложенія сказалъ онъ, что нравственность до такой степени испорчена, что въ Манчестерѣ оказалось 8,610 дѣтей, оставленныхъ на собственное попеченіе. Число дѣтей оставленныхъ безъ призрѣнія, простиралось въ 1832 году до 1,954; въ 1833 г. составляло 2104; въ 1834; г. 2117, а въ слѣдующемъ 2435. Въ Лондонѣ число сихъ несчастныхъ жертвъ, сравнительно болѣе, нежели въ прочихъ городахъ, а въ продолженіи послѣднихъ 2 лѣтъ, въ цѣломъ краѣ представлено въ судъ за разные проступки 5174 мальчика, моложе 16 лѣтъ и 1275 дѣвочекъ.

— Третьяго дня у Королевы было представленіе, на которое явились всѣ находящіяся здѣсь Высокія особы; Герцогъ Немурскій уже за день предъ тѣмъ прощался съ Ея Велич. и въ середу въ 7½ часовъ утра отплылъ въ Булонь. Между иностранцами представлявшимися Королевѣ, былъ также Кавалеръ Спонтини. Вчера вечеромъ Королева давала опять блистательный балъ, на которомъ находились всѣ члены Королев. фамиліи. (Сообщенное французскими газетами извѣстіе, что Герцогъ Суссекскій прибылъ въ Парижъ, оказывается неосновательнымъ, ибо онъ былъ на представленіи и на балѣ). Королева открыла балъ съ Принцемъ Кембриджскимъ.

— Короля Белгійскаго въ воскресенье или въ понедѣльникъ сюда ожидаютъ для посѣщенія Ея Велич. его племянницы.

— Русскій коронаціонный Посолъ, Графъ Строгоновъ давалъ 16 ч. блистательный балъ, къ которому приглашено болѣе 1500 особъ и который также удостоили посѣщеніемъ Герцогиня и Принцъ Георгъ Кембриджскіе. (*A.P.S.Z*)

Испанія.

Мадритъ, 14-го Іюля.

Открытъ здѣсь Карлистскій заговоръ, который сегодня вечеромъ долженъ былъ вспыхнуть. Главный предводитель заговора, называющійся Донъ-Хозе Ортисъ де Веласко, его супруга, два главныхъ агента и нѣсколько другихъ участвующихъ въ томъ особъ, арестованы. Въ загородномъ домѣ Графа Куба, предъ Сеговійскими воротами, задержаны ружья, пистолеты, пики, сабли, патроны и проч.

Съ Испанскихъ границъ.

Изъ Байонны пишутъ отъ 14 Іюля, что всѣ силы Христиносовъ и Карлистовъ, собрались около Эстеллы. Въ Байонну прислано нѣсколько денегъ Донъ-Карлосу а также приготовлено нѣсколько тысячь паръ исподняго платья, и уже большею частію отправлено чрезъ границу. — *Gazette de france* отъ своего Байонскаго корреспондента увѣдомляетъ, что Донъ-Карлосъ 12 Іюля оставилъ Элоррю отправлялся въ Эстеллу, чтобы присутствовать при предстоящей тамъ борьбѣ.

— По донесеніямъ *Indicateur de Bordeaux* Муньгорри по предложенію Державъ четвернаго союза постановилъ принимать только Испанцевъ въ свой корпусъ. Тотъ же Журналъ увѣдомляетъ, что Полковникъ Вильдъ сопровождаетъ Генерала Яурегви для обозрѣнія сего корпуса.

Изъ франц. газ.

На сихъ дняхъ, сержантъ переодѣтый женщиною, хотѣлъ убить Муньгорри, который, будучи предувѣдомленъ о семъ, невоспрепятствовалъ ему войти въ переднюю комнату, гдѣ его немедленно арестовали. (*A.P.S.Z.*)

mitszych swych członków: sławnego fizyka i chemika P. Dulong, zmarłego dnia wczorajszego. Miał wieku lat 53, jednak zdrowie jego już było bardzo osłabione. Nie szczędził siebie przy najniebezpieczniejszych doświadczeniach i doznał znacznych uszkodzeń.

— W arsenale Tulońskim d. 14 Lipca wybuchnął ogień, lecz prędko został przytłumiony. W arsenale pracują nadzwyczaj czynnie, muszą się robić wielkie uzbrojenia. Z Paryża otrzymano rozkazy telegraficzne, ażeby, jak można, przyśpieszać roboty na warstatach okrętowych. Słychać, że podobne rozkazy, posłano do wszystkich innych portów wojennych. (*A.P.S.Z.*)

Anglia.

Londyn, dnia 20-go Lipca.

Królowa przewodniczyła d. 16 t. m. kapitule orderu Podwiązki, na której mianowała kawalerem tegoż orderu, Xięcia Sasko-Koburskiego. Xiążę był przyprowadzony do krzesła Królowej przez Xiążąt Sussex i Jerzego Cambridge. Monarchini włożyła mu wstęgę, a Biskup Oxfordzki, jako kanclerz orderu, czytał zwyczajną naukę. Wieczorem był obiad u Królowej, na którym znajdował się Xiążę Nemours i wielu zagranicznych posłów.

— Na posiedzeniu Izby Parów 17 b. m. żądał Lord Lansdowne, aby się Izba zamieniła w wydział tajny, dla rozbioru bilu, mającego na celu ukaranie i poprawę młodzieży. Przywiódł na poparcie swego wniosku, że zepsucie obyczajów doszło do tego stopnia, że w przeciągu czterech lat znaleziono w Manchester 8,610 dzieci, sobie samym zostawionych. Liczba opuszczonych dzieci wynosiła w 1832 roku 1,954; w 1833, 2,104; w 1834, 2,117, a w następnym, 2,435. W Londynie liczba tych biednych ofiar jest daleko większa stosunkowie, a w przeciągu dwóch lat ostatnich stawiono przed sądem, w całym kraju, za rozmaite przewinienia, 5,174 niemających lat 16, i 1,275 dziewcząt.

— U Królowej były zawczora pokoje, na których znajdowali się wszystkie obecne tu Wysokie Osoby. Xiąże Nemours już dniem przedtém pożegnał się z Jej Kr. Mością i we środę o pół do 8 rano odpłynął do Boulogne. Pomiędzy cudzoziemcami, który na pokojach prezentowali się Królowej, znajdował się Kawaler Spontini. Wczora wieczorem u Królowej znowu był świetny bal, na którym znajdowali się wszyscy członkowie rodziny Królewskiej. (Udzielona przez gazety francuzkie wiadomość, że Xiąże Sussex przybył do Paryża, okazuje się bezzasadną: gdyż był na pokojach i na balu). Królowa rozpoczęła bal z Xięciem Cambridge.

— Król Belgów w niedzielę lub w poniedziałek tu jest oczekiwany, z odwiedzeniem Jej Kr. Mości, swojej siostrzenicy.

— Rossyjski Poseł koronacyjny, Hrabia Strogonow, dawał wczora świetny bal, na który zaproszonych było więcej 1500 osób, a który zaszczycili także swą obecnością Xiężna i Xiąże Jerzy Cambridge. (*A.P.S.Z.*)

Hiszpania.

Madryt, 14-go Lipca.

Odkryty tu został spisek Karolistowski, który dzisia wieczorem miał wybuchnąć. Główny dowódca spisku, imieniem Don Jose Ortiz de Velasco, jego żona, dwaj z główniejszych ajentów i wiele innych mających w tém udział osób, zostali aresztowani. W mieszkaniu wiejskiém Hrabiego Cuba przed bramą Segovia, skonfiskowano karabiny, pistolety, lance, pałasze, naboje i t. d.

Od granic Hiszpańskich.

Z Bayonny donoszą pod 14 Lipca, że siły Krystynistów i Karolistów, zgromadziły się w massie około Estelli. Do Bayonny przybyło nieco pieniędzy dla Don Carlosa, także przygotowano na jego rachunek kilka tysięcy par letnich majtek i większa część przesłana już przez granicę.— *Gazette de France* od Bayońskiego swojego korrespondenta donosi, że Don Carlos 12 Lipca opuścił Elorrio, udając się do Estelli, ażeby bydź obecnym walki, jaki się tam przygotowuje.

— Podług *Indicateur de Bordeaux*, Muñagorri, za radą mocarstw poczwórnego przymierza, postanowił, przyjmować do swojego korpusu tylko Hiszpanów. Tenże dziennik donosi, że Półkownik Wylde towarzyszyć będzie Jenerałowi Jaureguy dla obejrzenia tego korpusu.

Z gazet francuzkich.

Przed kilką dniami, jeden sierżant, przebrany w strój kobiecy, chciał zabić Muñagorrego, który, uwiadomiony o tym zamiarze, dozwolił mu dojść aż do przedpokoju, gdzie natychmiast ujęty został. (*A.P.SZ.*)

Италія.

Римъ, 30-го Іюня.

Праздникъ Св. Петра и Павла торжествовали въ Римѣ съ обычнымъ великолѣпіемъ. Папа совершалъ Богослуженіе. Вечеромъ куполъ собора, общественныя зданія и многіе частные дома были великолѣпно иллюминованы. Вечеромъ сожженъ былъ большой фейерверкъ, такъ называемый *la Girandola*. Его Святѣйшество находится въ вожделѣнномъ здравіи, и вскорѣ переѣзжаетъ въ лѣтній Квиринальскій дворецъ.

— Недавно вышелъ изъ печати Государственный адресъ-календарь сего года, называемой по имени своего издателя Cracas. Въ коллегіумѣ нѣтъ комплектнаго числа кардиналовъ, и вмѣсто 70 членовъ, считается въ ономъ только 57. Шесть кардиналовъ назначены in petto и сверхъ того недостаетъ 7. Всѣ члены имѣютъ въ сложности 3642 года. Старшій изъ кардиналовъ, Бусси, имѣетъ 83 года отъ роду, а младшій Делла-Дженга - Сермати 37 лѣтъ. Папѣ теперь 73 года. Протекло уже 8 лѣтъ, какъ онъ избранъ главою Церкви.

Съ Италіянскихъ границъ, 6-го Іюля.

Увѣдомляютъ изъ Мессины, что Неаполитанское Правительство дало дозволеніе построить тамъ протестантскую церковь. Это будетъ первый храмъ для протестантскаго исповѣданія на островѣ Сициліи. Изданіе сказаннаго дозволенія наступило въ слѣдствіе ходатайства Прусскаго Посланника въ Неаполѣ. Прежде жители Сициліи протестантскаго исповѣданія принуждены были употреблять католическихъ священниковъ для крещенія дѣтей своихъ, или посылать ихъ въ Неаполь для совершенія обряда въ тамошней Посольской церкви; въ послѣдніе два года таковые обряды совершалъ, наставникъ дѣтей Прусскаго Консула въ Мессинѣ.

— Порядокъ и спокойствіе на островѣ хотя и возстановлены, однако тамъ умы еще въ такомъ состояніи, что правительство почло благоприличнымъ остановить рѣшительныя мѣры предосторожности, учрежденныя послѣ послѣднихъ происшествій. Предприняты строгія мѣры, чтобы новыя сочиненія журналистовъ издаваемыя на островѣ Мальтѣ, не проникнули и сюда. (*G.C.*)

Włochy.

Rzym, 30 Czerwca.

Święto Apostołów SS. Piotra i Pawła obchodzone było ze zwykłą uroczystością. Ojciec Święty sam odbywał obrzędy religijne; wieczorem kopuła kościoła, domy rządowe i wiele prywatnych było oświeconych; spalono też wielki fajerwerk, zwany *la Girandola*. Jego Świątobliwość używa dobrego zdrowia i dziś przenosi się na letnie mieszkanie do pałacu Kwirynalnego.

— Tegoroczny kalendarz stanu, zwany od imienia wydawcy *Cracas*, wyszedł niedawno z druku. Święte Kollegium, które powinno liczyć 70 członków, nie jest zupełne, bo teraz liczy tylko 57 kardynałów. Sześciu kardynałów zostało mianowanych *in petto*, a prócz tego siedmiu innych jeszcze niedostaje. Liczba lat całego kollegium wynosi 3,642. Najstarszy kardynał Bussi ma lat 83, a najmłódszy della Genga Sermatti 37. Ojciec-święty, zaczął rok życia 73, a panowania 8-my.

Od granic włoskich, 6 Lipca.

Donoszą z Messyny, że Rząd Neapolitański dał pozwolenie zbudowania kaplicy protestantskiej tamże. Będzie to pierwszy dom Boży, dla wyznania protestantskiego, na wyspie Sycylii. Uzyskanie rzeczonego pozwolenia, nastąpiło w skutek wstawienia się Posła Pruskiego w Neapolu. Dawniej protestanci, mieszkający w Sycylii, byli zmuszeni używać xięży katolickich, do chrztu dzieci swoich, albo posyłać takowe do Neapolu, dla dopełnienia obrzędu w tamtejszej kaplicy poselskiej; w ostatnich zaś dwóch latach, dopełniał tego kandydat ordynowany, zostający w obowiązkach guwernera przy dzieciach konsula pruskiego w Messynie.

— Porządek i spokojność, są wprawdzie na wyspie przywrócone, jednakże stan umysłowy tejże, jest jeszcze taki, iż Rząd uznaje potrzebę niezaprzestawać sprężystych środków ostróżności, po ostatnich wypadkach przedsięwziętych. Przedsięwzięto także surowe środki, dla zapobieżenia, aby nowe płody dziennikarskie, na wyspie Malcie wydawane, tu dostać się nie mogły. (*G.C.*)

Швеція.

Стокгольмъ, 17-го Іюля.

Уже три дня тому, какъ здоровье Короля совершено поправилось; боль отъ ушиба значительно уменьшается и сонъ спокойный. Государь уже предсѣдательствовалъ въ совѣтѣ Министровъ. (*О.Г.Ц.П.*)

Szwecya.

Sztokolm, 17-go Lipca.

Od trzech dni zdrowie Króla zupełnie się polepsza; boleści ze stłuczenia uśmierzają się znacznie i sen jest spokojny. Monarcha już przewodniczył na radzie Ministrów. (*G.R.K.P.*)

Швейцарія.

Бернъ, 12-го Іюля.

За несколько дней назадъ тому, вообще говорили, что занимаются планомъ изгнанія Езуитовъ изъ Фрейбурга. Вѣрно ли это, неизвѣстно. (*G.C.*)

Szwaycarya.

Berna, 12-go Lipca.

Dni temu kilka, mówiono tu dosyć powszechnie, że pracują nad planem wypędzenia Jezuitów z Freiburga. Jak dalece może to być prawda, nie masz nic pewnego.

Турція.

Константинополь, 4-го Іюля.

28-го числа прош. м. Турецкій флотъ состоящій изъ 5 линейныхъ кораблей, 7 фрегатовъ, 4 бриговъ и гальотъ, и 1 парохода, подъ командою Великаго Адмирала Афметъ Февзи - Паши, вышелъ въ Мраморное море. Онъ остановится на нѣсколько дней въ Галиполи и потомъ предприметъ обыкновенную крейсировку въ Архипелагъ.

— Его Султанское Высочество погруженъ въ глубочайшую печаль, по случаю смерти второй своей дочери, Принцессы Мирмы, последовавшей 2 ч. с. м.; она была въ замужствѣ за Сераскиромъ Сайдъ-Пашею. На другой день происходило торжественное погребеніе, и гробъ покойной и оставленъ въ Мавзолеѣ Султана Магмеда.

— По письму напечатанному во Всеобщей газетѣ (*Allg. Zeit.*) изъ Константинополя отъ 4 Іюля, Французской Адмиралъ Галлуа, который 1-го ч. с. м. съ своею Эскадрою вышелъ изъ Смирны въ Дарданеллы, немало неутаивалъ, что онъ имѣетъ приказаніе вездѣ слѣдить Турецкій флотъ подъ командою Ахмета Февзи-Паши. Порта, которая сначала хотѣла жаловаться на то, будто оставила потомъ свое намѣреніе. (*A.P.S.Z.*)

Turcya.

Konstantynopol, d. 4 Lipca.

D. 28 z. m. flotta turecka, składająca się z 5 okrętów liniowych, 7 fregat, 4 brygow i galiot i jednego parochodu, wyszła na morze Marmora pod dowództwem Wielkiego Admirała Achmed Fewzi Baszy. Miała się ona zatrzymać na dni kilka w Gallipoli, a potém przedsięwziąć zwyczajną żeglugę na Archipelag.

— Jego Sułtańska Wysokość w głębokim został pogrążony smutku z przyczyny śmierci w dniu 2-m ter. m. swojej drugiej córki Xiężniczki Mirimah, będącej w zamęściu za Seraskierem Said Baszą. Pogrzeb odbył się nazajutrz z wielką okazałością i zwłoki zmarłej złożone zostały w Mausoleum Sułtana Mehmeda.

— Podług listu, umieszczonego w gazecie Powszechnej (*Allgem. Zeit.*) z Konstantynopola pod 4 Lipca, Admirał francuzki Gallois, który d. 1 ter. m. odpłynął ze swoją eskadrą ze Smirny do Dardanellów, zgoła nie ukrywał tego, że ma rozkaz wszędzie śledzić flottę Turecką pod dowództwem Achmed Fewzi Baszy. Porta, która z początku chciała się uskarżać na to, miała potém zaniechać tego zamiaru. (*A.P.S.Z.*)

Египетъ.

Александрія, 26-го Іюня.

По извѣстіямъ изъ Каира, сгорѣло тамъ 21 ч. с. м. 200 домовъ, въ кварталахъ Франковъ, Армянъ и Коптовъ. Мусульманскіе солдаты, при погашеніи пожара показали большое нерадѣніе, потому, что домы эти принадлежали иновѣрцамъ.

— Схваченъ преступникъ подложившій огонь, отъ котораго сгорѣлъ здѣсь фрегатъ Мегмеда-Али. До-

Egipt.

Alexandrya, 26 Czerwca.

Podług wiadomości z Kairu, d. 21 ter. m. spłonęło tam 200 domów w kwartałach Franków, Ormian i Koptow. Żołnierze muzułmańscy okazali się bardzo niedbałemi podczas gaszenia pożaru, gdyż domy należały do mieszkańców obcych wyznań.

— Pojmano sprawcę, który podłożył ogień, skutkiem którego spaliła się tu fregata Mehmeda Alego. Rozu-

гадываются, что виновный, Турокъ изъ Константинополя, подговоренъ со стороны Османовъ. (*A.P.SZ.*)

Разныя извѣстія.

Новый соискатель руки молодой Англійской Королевы явился въ Ея дворецъ и требовалъ представить себя Ея В. Это молодой человѣкъ прекрасной наружности. Прибывъ съ нѣкотораго времени изъ Графства Вильтскаго, гдѣ родители его владѣютъ значительнымъ имѣніемъ, купилъ онъ себѣ прекрасный экипажъ, заказалъ платье у самаго моднаго портнаго и въ такомъ уборѣ объявилъ цѣль своего прибытія. Будучи представленъ одному изъ дежурныхъ камергеровъ, съ хладнокровіемъ объявилъ свои требованія, „Знаю, сказалъ, что уже нѣсколько интригантовъ, или, лучше, изступленныхъ, смѣли домогаться руки прекраснѣйшей Королевы; но я совсѣмъ въ другихъ отношеніяхъ, и союзъ, котораго требую, имѣетъ глубокій политическій смыслъ. Я законный наслѣдникъ Королевства Оуды и всего, что произошло отъ Царства Великаго Могола. Похититель моей короны принудилъ меня искать связи съ Великобританіею и я не могъ избрать для сего удобнѣйшаго времени. Бракосочетаніемъ съ Королевою Викторіею я предоставляю Англіи въ десять разъ пространнѣйшія, населеннѣйшія и богатѣйшія владѣнія, нежели какія имѣетъ Остъ-Индская компанія. Такимъ образомъ мы уничтожимъ интриги Французскаго агента въ Логоре, усмиримъ Мараттовъ, отберемъ Кабулъ, Авганистанъ, рудники Голконды, Кашимиръ съ его превосходными произведеніями и напослѣдокъ получимъ владычество надъ Персіею."

Камергеръ сдѣлалъ замѣчаніе въ отношеніи правъ къ Оудскому престолу, который въ самомъ дѣлѣ есть спорный между двумя претендентами, и одинъ изъ нихъ царствуетъ, а другой изгнанный прибылъ недавно въ Лондонъ прося помощи. „Итакъ вы третій? сказалъ Камергеръ.

„Точно такъ, отвѣчалъ молодой человѣкъ, но должно знать, что единственный въ прямомъ происхожденіи потомокъ Азофа-уль-Довлага, сынъ извѣстнаго Игун-уль-Довлагъ, Великаго Визиря Типпо-Саиба, который умеръ будучи отравленъ агентомъ Англійской компаніи. Азофъ имѣлъ десять братьевъ, которые похитили у него единственнаго сына и увезли въ Англію. У меня есть бумаги, доказывающія законное мое происхожденіе отъ сего сына, такъ несправедливо лишеннаго наслѣдства."

Молодой человѣкъ разсказывалъ эти подробности съ удивительною точностію, вмѣшивая въ разсказъ свой названія Индостанскихъ мѣстностей, какъ бы другой Маіоръ Реннельсъ или Сиръ Ральфъ Эльфинстонъ. Сумасшествіе его произошло отъ внимательнаго чтенія ихъ путешествій. Съ совершенною вѣжливостію, какой требовало его несчастіе онъ, отправленъ къ родителямъ, которые посадили его въ домъ сумасшедшихъ въ Лаверштокѣ.

— Въ Пруссіи обыкновенно каждые три года дѣлаютъ перепись народонаселенія. По послѣдней ревизіи въ 1837 году считается въ семъ государствѣ жителей:

а) Область, называемая Пруссія раздѣляется на четыре главные округа: Кенигсбергскій, Гумбинскій, Данцигскій и Маріенвердерскій, въ коихъ на пространствѣ $1178\frac{3}{100}$ квадр. миль считается 2,152,873 душъ.

б) Герцогство Познанское состоитъ изъ округовъ: Познанскаго и Бромберскаго, и имѣетъ 536 квад. миль, на пространствѣ коихъ считается 1,169,706 душъ.

в) Область Брандебургская имѣетъ округи: Потсдамскій и Франкфуртскій, земли, $730\frac{94}{100}$ квад. миль и 1,741,414 душъ.

г) Область Померанія, состоитъ изъ округовъ: Штетинскаго, Стралзундскаго и Кеслинскаго, имѣетъ $574\frac{46}{100}$ квад. миль земли и 990,285 жителей.

д) Область Силезія имѣетъ три округа: Бреславскій, Опольскій и Лигницій, на пространствѣ $741\frac{74}{100}$ кв. миль и 2,679,473 душъ.

е) Область Саксонія состоитъ изъ округовъ: Магдебургскаго, Мерзебургскаго и Эрфуртскаго, имѣетъ $460\frac{63}{100}$ кв. мил. и 1,564,187 душъ,

з) Область Вестфальская заключаетъ въ себѣ округи: Минстеръ, Минденъ и Арнсбергъ, и на пространствѣ $367\frac{98}{100}$ кв. миль имѣетъ 1,326,467 душъ.

ж) Область Рейнская состоитъ изъ пяти округовъ: Кельнскаго, Дюссельдорфскаго, Кобленцскаго, Тревирскаго и Ахенскаго имѣетъ $487\frac{34}{100}$ кв. миль и 2,473,723 душъ.

Все Королевство Прусское, за исключеніемъ Княжества Невшательскаго, лежитъ на пространствѣ $5077\frac{41}{100}$ кв. миль и имѣетъ 14,098,125 душъ. (*T.P.*)

mieją, że winowajca, który jest Turkiem z Konstantynopola, nie działał bez namowy ze strony Osmańskiej. (*A.P.S.Z.*)

Rozmaitości.

Nowy pretendent do ręki młodej Królowej Angielskiej stawił się w jej pałacu, i żądał, aby go zaprowadzono do N. Pani. Jest to wcale przystojny młody człowiek. Przybyły od niejakiego czasu z hrabstwa Wilts, gdzie rodzice jego mają znaczne dobra. Sprawił sobie wspaniały ekwipaż, oporządził się u najmodniejszego krawca i pod takąto świetną powierzchownością oznajmił cel swych nawiedzin. Stawiony przed jednym z dežurnych szambelanów, żądania swoje z najzimniejszą krwią opowiedział. „Wiém rzekł, że już kilku intrygantów, raczej szaleńców, śmiało ubiegać się o rękę najpiękniejszej w świecie Królowej; ale ja jestem w zupełnie inném położeniu, i związek, którego pożądam, ma głębokie polityczne cele. Widzicie we mnie prawego dziedzica Królestwa Oudy i wszystkiego, co z Państwa Wielkiego Mogoła zostało. Przywłaszczyciel mojej korony zmusił mię szukać *incognito* sojuszu z W. Brytanią i nie mogłem ku temu przyjaźniejszej wybrać pory. Przez ożenienie z Królową Wiktoryą zapewniam dla Anglii posiadłości w dziesięcioro rozciąglejsze, ludniejsze i bogatsze, nad te jakie ma kompania Indyj Wschodnich. Niweczymy tym sposobem w Lahore intrygi agenta francuzkiego; poskramiamy Marattów; zdobywamy Kabul, Afganistan, kopalnie Golkondy, Kasemirę z jego przepysznemi płodami i nakoniec stajemy się Panami Persyi."

Szambelan ośmielił się uczynić uwagę we względzie praw do tronu Oudy, który w rzeczy samej jest spornym pomiędzy dwóma pretendentami, i z nich jeden panuje, a drugi, wygnany, świeżo przybył do Londynu, prosząc o pomoc. „WPan więc, rzekł szambelan, jesteś trzecim?"

„Tak jest, odpowiedział młodzieniec, ale trzeba wiedzieć, że jedyny w linii prostej potomek Asoph'a-ul-Dowlah, syn sławnego Ihajah-ul Dowlah, Wielkiego Wezyra Tippo Saiba, który umarł otruty przez agenta kompanii angielskiej. Asoph miał dziesięciu braci, którzy porwali mu syna jedynaka i zawieźli go do Anglii. Mam papiery, dowodzące prawego pochodzenia mojego od tego syna, tak niesłusznie pozbawionego puścizny."

Młody człowiek opowiadał te wszystkie szczegóły z dziwną dokładnością, przeplatając je nazwiskami miejscowości indostańskich, jakby jaki major Rennels, lub Sir Ralph Elphinstone. Pomieszanie jego pochodziło z naczytania się ich podróży. Ze wszelkiemi względami, jakich nieszczęście jego wymagało, odesłany on został do rodziców, którzy go osadzili w domu waryaow, w Lawerstock.

— Zwyczajem jest w monarchii Pruskiej spisywać ludność co trzy lata. Wypadek ostatniego spisu, dokonanego w 1837 roku jest następujący:

a) Prowincya Prussy dzieli się na cztéry obwody rejencyjne i Królewiecki, Gumbiński, Gdański i Kwidzyński, a liczy na przestrzeni $1,173\frac{3}{100}$ mil kwad. 2,152,873 mieszkańców.

b) Prowincya Poznań, złożona z obwodów: Poznańskiego i Bydgoskiego, zajmuje 536 mil kwad. i 1,169,706 mieszkańców.

c) Prowincya Brandeburgska ma obwody: Podsdamski i Frankfurtski, rozległości $730\frac{94}{100}$ mil kw. i 1,741,414 ludności.

d) Prowincya Pomerania, składa się z obwodów Szczecińskiego, Stralsundskiego i Kölińskiego; jej obszerność wynosi $574\frac{46}{100}$ mil kwad. i 990,285 mieszkańców.

e) Prowincya Szlązk, ma trzy obwody: Wrocławski, Opolski i Lignicki, mil kwad. $741\frac{74}{100}$ i 2,679,473 mieszkańców.

f) Prowincya Saxonia, złożona z obwodów: Magdeburg, Merseburg i Erfurt, ma $460\frac{63}{100}$ mil kw. i 1,564,187 mieszkańców.

g) Prowincya Westfalia liczy obwody: Münster, Minden i Arnsberg, ma rozległości $367\frac{98}{100}$ mil kw. i 1,326,467 mieszkańców.

h) Prowincya Nadreńska składa się z 5 obwodów: Kolonia, Düsseldorf, Koblenz, Trewir i Akwisgran, ma $487\frac{34}{100}$ mil kw. i 2,473,723 ludności.

Cała Monarchia Pruska, wyłączając Xięstwo Neufchatelskie, ma $5,077\frac{41}{100}$ mil kw. i 14,098,125 dusz.

ВИЛЬНА. Типограф. А. Марциновскаго. Печатать дозволяется. Іюля 26 д. 1838 г. — Цензоръ Стат. Совѣт. и Кав. *Левъ Боровскій.*